

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 11. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Madžarska politika

BUDAPEŠTA, 27. okt. Tukajšnji politični krogi posvečajo živahno zanimanje politični smeri, ki jo ubira nova vlada Kolomana Darányia. Mnogokje so se čule kombinacije o novi politični liniji, vendar je smatrati te kombinacije kot nepravilne in neutemeljene. Saj je Darányi-jeva vlada sestavljena pretežno iz politikov, ki so že sedeli v Gömbösovi vladi. O globokosežni spremembi sistema ni govora, kar pa ne izključuje sprememb glede specialne note, ki jo je imela madžarska politika po pečatu osebnosti Julija Gömbösa. Cilji ostanejo isti, Darányi bo očitno skušal dati tem ciljem le rahle individualne interpretacije z lastnimi, novimi metodami.

Zunanja politika nove madžarske vlade ostane slejkoprej ista kakor je bila doslej. Pač pa se v notranji politiki napoveduje primik k širokogrudnejšemu postopanju z opozicijo. Opozicija pričakuje od Darányia, da bo napravil konec vsem negotovostim, ki jih je uveljavljal v madžarski politiki pokojni Gömbös, ko se je vsebolj uveljavljal težnja enstrankarskega sistema ter diktature. Med glavnimi prizadevanji novega šefa madžarske vlade je težnja po mirnem vladanju in ustvaritvi znošnejšega parlamentarnega vzdušja. Tega pa ne bo mogoče doseči drugače, kakor da izkaže madžarska vlada gotovo stopnjo umevanja za one minimalne zahteve, ki jih stavi celokupna opozicija. Saj je evidentno, da ne bo mogel Darányi ustvariti obljubljenega pomirjenja v madžarskem notranjepolitičnem življenju, če bo, sledeč Gömbösu, govoril o demokraciji in pomirjevanju, dejanski pa vladal po diktatorskih metodah Julija Gömbösa. Radi tega je Darányi pokazal svojo pripravljenost k novi politiki s tem, da je po sestavi svojega kabineta takoj navezal stike z voditelji opozicijskih struj, v prvi vrsti z grofom Bethlenom, katerega državni tajnik je bil Darányi pet let, in Tiborjem Eckhardtom, voditeljem malih kmetov. Če bi Darányi menil, da bo s to uljudnostno gesto pomiril politične strasti, ne da bi sledili dejanski dokazi dobre volje, potem se menda moti. Moral bo šele dokazati, da hoče vlada reševati gotove probleme v sporazumu s konservativno nacionalistično meščansko opozicijo.

Slejkoprej pa ni pričakovati globljih sprememb, ki bi šle preko revizije režimskih metod in ki bi pomenile vidno premaknitev madžarske politike v smeri demokracije. Saj ni pričakovati, da bi se za likvidacijo še danes veljavnega volilnega sistema z javnim glasovanjem pripravljala sprememba političnega sistema. Darányi je sicer obljuboval volilno reformo in se sklicuje konferenca vodilnih predstavnikov parlamentarnih skupin, na kateri naj se to vprašanje obravnava, vse to pa še ne pomeni rešitve in reševanja tega problema. Bojda se sedaj kar naenkrat zavzema tudi grof Štefan Bethlen za tajne volitve. Uvedba volilne reforme bi bila za Madžarsko in za bodočnost madžarske politike veliko večje-za pomena kakor katerakoli vladna sprememba. Če pa je Štefan Bethlen danes za tajno glasovanje, še ni rečeno, da bo zato tudi tedaj, če bi se prikopal do oblasti, Madžarski fevdalni krogi se dobro zavedajo, da bi bilo konec njihove politike in njihovega gospodstva, če bi se odrekli javnemu glasovanju. Radi tega je treba že vnaprej koketirati s predstavniki raznih opozicijskih struj in obljubljati... Madžarskemu narodu pa menda te obljube ne bodo mnogo koristile.

Tajna pot generala Blomberga vzdolž severne norveške obale

KODANJ, 27. oktobra. Dočim je evropska pozornost obrnjena proti Španiji, Belgiji in Sredozemlju, se popolnoma pušča ob strani položaj v severovzhodni Evropi, ki pa ne predstavlja nič manjše nevarnosti za svetovni mir, kakor dogodki na evropskem zapadu. Nemško ruski odnosi so v razmerju poživljanja starih sovražnosti, ki se pogloblja ob ideološkem nasprotju med narodnim socializmom in komunizmom. Prav zanimivo in senzacijsko osvetljuje ta nemško ruski antagonizem dopis »Journal de Genève«, ki izhaja v danski prestolici, v katerem je govora o tajnem potovanju nemškega vojnega ministra generala Blomberga vzdolž severne norveške obale. Blomberg je te dni potujoč s Hitlerjevo jantno »Grille« posetil Hammerfest in otok Mansö. Norveški listi, med njimi konservativni »Aftenposten«, se čudom sprašujejo, kakšna strast potovanja — in to v oktobru — prevzema nemškega vojnega ministra in ga tira v tako severne kraje, kjer se razen tega pojavljajo tudi sovjetske podmornice. Tromsö, Hammerfest in Mansö, tako pravi omenjeni norveški list, bi mogli namreč v slučaju nemško ruske vojne nuditi nemškemu brodomu prikladno oporišče, za slučaj, da bi nemško vojno brodovje dobilo nalogo, da prepreči ruskim vojnim ladjam izhod iz Belega morja. Zdi se, da je to tajno, skrivnostno potovanje generala Blomberga v zvezi s pospešenim utrjevanjem ruskih severnih luk Murmansk in Aleksandrovsk, da si na ta način osigura izhod za časa vojne. Male skandinavske države gledajo na vse to s strahom, ker se vprašujejo, da li bi v slučaju spopada med Rusijo in Nemčijo v bodoči vojni mogle ohraniti svojo nevtralnost. Isto skrb ima tudi Poljska, ki hoče držati ravnotežje med obema nevarnimi sosedoma, ki se je v času, ko so sovjeti skupno s Francijo forsirali vzhodni pakt, povdarioč načela vzajemne pomoči, ki nasprotuje nevtralnosti, priključila Nemčiji, ki se pa je takoj, čim je nemško oboroževanje omajalo ravnotežje sil, približala Franciji.

Italijani in balearska otočja

CURIH, 27. oktobra. Tukajšnji antifašistični list »Giustizia e Libertà«, ki izhaja v Parizu, prinaša nekatere zanimive podatke o akciji, ki jo je izvršila Italija v Španiji v okupaciji nekaterih otokov na balearskem otočju. Znani so sporazumi, ki sta jih sklenila Primo de Rivera in Mussolini leta 1926. V smislu teh sporazumov je bila predvidena skupna italijansko-španska akcija na balearskem otočju v cilju, da se v slučaju kakšnih zapletkov na Sredozemskem morju preseka francoska zveza z njenimi kolonijami v Severni Afriki. Četudi je odtekle prešlo že precej časa in se je situacija spremenila, vendar ni pozabil italijanski generalni štab na ta načrt, ki se je v zadnjem času pričel aktivno spopolnjevati in ustvarjati. Italijanski državni podtajnik v ministrstvu letalstva general Vale je osebo priletel pred dvema mesecema na Balear in ob tej priliki dal generalu Francu na razpolago prvo partijo vojaških letal, ki so dotlej pripadala italijanskemu vojnemu letalstvu. Italijanski letalski oficirji in vojak, ki so prispeli na Balear, so se javili na razpolago generalu Francu, četudi jih italijanska vojaška uprava smatra za pripadnike italijanske vojske. Po tej prvi strateški ekskurziji na Balear so etapno prihajala nova italijanska le-

tala, ki so se preko balearskega otočja pošiljala v španski Maroko in oni del Španije, ki ga držijo čete generala Franca. Razen tega je dne 27. avgusta neki italijanski parnik v spremstvu italijanskega rušilca izkrcal v Španiji za 160 ton vojnega materiala, dočim sta se dve italijanski križarki vsidrali pred Palmo in sta odlele bili stalno stacionirani v balearskih vodah. Od 27. avgusta do 20. oktobra je prispelo iz Italije osem velikih tromotornih bombarderjev in okoli 20 izvidniških letal. Začetkom meseca septembra je izkrcal italijanski parobrod »Mereida« na Balearih 360 ton vojnega materiala, nadalje 6 bombarderjev, 6 hidroplanov, nekoliko topov in strojne ter veliko količino bencina. Ob tej priliki je prispelo na balearsko otočje večje število italijanskih letalcev in mehanikov, ki nosijo odtekle uniforme španskih legionarjev. Enega od teh, ki se imenuje Corrossi, je odlikoval general Franco. Tej slovesnosti odlikovanja je prisostvoval tudi grof Rossi, ki je sedaj vodja španskih fašistov na balearskem otočju in ki je gospodar situacije na tem otočju. Grof Rossi, aktivni vojaški častnik, je na čelu nekega italijanskega odreda zavzel balearski otok Ibiza ter razobesil tamkajšitalijansko zastavo.

Dr. Stojadinović v Ankari

Beograd, 27. oktobra. Včeraj se je odpravil s simplonskim ekspresom v Ankaru predsednik kraljevske vlade dr. M. Stojadinović s soprogo. Z njim potuje turški poslanik v Beogradu ter šef kabineta pri predsedstvu vlade dr. Jovan Gašić in

šef kabineta zunanjega ministrstva dr. Dragan Protić. Do obmejne postaje Dragoman se mu je pripeljal nasproti predsednik bolgarske vlade Kijosevanov, s katerim se je dr. Stojadinović razgovarjal do Sofije.

Ponesrečeni prevatni poskus belgijskih reksistov

BRUSELJ, 27. oktobra. Havas poroča: Včeraj so bili izpuščeni iz zaporov vodja reksistov Leon Degrelle ter njegovi prijatelji, ki so bili aretirani radi poskusa, da preko prepovedi oblasti organizirajo

reksistično skupščino na trgu Sv. Gudule. Policijsko predstojništvo je objavilo, da sta na vsem področju Bruslja vpostavljen mir in red. Tako se je nameravani prekrat Leona Degrelle čisto ponesrečil.

Nedeljske občinske volitve

Službena agencija Avala poroča: doslej o sledečih volilnih izidih ob priliki nedeljskih volitev v 225 občinah na področju Dravske banovine:

Srez Maribor desni breg: Podvelka: Volilnih upravičencev 344, volilo 226 (65.5%). JRZ I. (Medved Jakob) 135 (16), JRZ II. (Mihael Medved) 91 (2). **Pobrežje:** Volilnih upravičencev 2886, volilo 1142 (39.5%). JRZ (Stržina) 623 (26), JRZ kompr. (Volk) 286 (2), opozicija I. (Železnik) 229 (2), opozicija II. (Farič) 4 (0). — **Makole:** Volilnih upravičencev 730, volilo 529 (72.4%). JRZ I. 246 (3), JRZ II. 283 (15). **Limbuš:** Volilnih upravičencev 611, volilo 242 (39.6%) JRZ 242 (18). **Fram:** Volilnih upravičencev 693, volilo 518 (74.9%). JRZ 256 (12), opozicija I. 245 (6), opozicija II. 17 (0). **Šmartno na Pohorju:** Volilnih upravičencev 491, volilo 240 (48.8%). JRZ 196 (17), opozicija 44 (1). **Sv. Lovrenc na Pohorju:** Volilnih upravičencev 887, volilo 258 (29%). JRZ 258 (18). **Slov. Bistrica okoličja:** Volilnih upravičencev 1110, volilo 542 (48.8%). JRZ I. (Kos) 437 (22), JRZ II. (Križan) 105 (2). **Slovenska Bistrica - mesto:** Volilnih upravičencev 574 volilo 396 (68.9%) JRZ 204 (15), opozicija 192 (3). **Slivnica:** Volilnih upravičencev 653, volilo 468 (71.6%). JRZ I. (Kolman) 414 (18), JRZ II. (Lešnik) 9 (0), JRZ kompr. (Sušec) 45 (0). **Ruše:** Volilnih upravičencev 897, volilo 311 (34.6%). **Rače:** Volilnih upravičencev 866, volilo 608 (70%). JRZ I. (Klašinc) 232 (5), JRZ II. (Pauman) 257 (16), JNS 21 (0), opozicija 98 (3). **Polčane:** Volilnih upravičencev 1254, volilo 809 (64.5%). JRZ I. (Detiček) 490 (21), JRZ II. (Vezjak) 10 (0), JRZ kompr. (Medved) 30 (3).

Srez Maribor levi breg: Zg. Kungota: Volilnih upravičencev 319, volilo 249 (78%), JRZ (Volavšek) 116 (3), JRZ - kompr. (Vavpotič) 133 (15). **Volčina:** Volilnih uprav. 746, volilo 524 JRZ (24). — **Sv. Marjeta ob Pesnici:** Volilnih upravičencev 453, volilo 299 (66%). JRZ (Šuman) 228 (17), JRZ kompr. (Kramberger) 71 (1). **Sv. Lenart v Slov. gorah:** Volilnih upravičencev 351, volilo 293 (83%). Volišče Sv. Lenart JRZ 66, JNS 77, volišče Sv. Trojica JRZ 116, JNS 37, skupno JRZ 181 (16), JNS 114 (2). **Svečina:** Volilnih uprav. 341, volilo 214 (62.75%). JRZ 214 (18). **Sv. Jurij ob Pesnici:** Volilnih upravičencev 260, volilo 163 (62.6%). JRZ 163 (18). **Sv. Križ:** Volilnih upravičencev 231, volilo 157 (68.4%). JRZ 157 (18). — **Duplek:** Volilnih upravičencev 364, volilo 293 (63%). JRZ 293 (18). **Jakobski dol:** Volilnih upravičencev 616, volilo 420 (68.1%). JRZ I. (Senčič) 351 (17), JRZ II. (Rašker) 69 (1). **Jarenina:** Volilnih upravičencev 719, volilo 409 (57%). JRZ 409 (18). **Kamnica:** Volilnih upravičencev 755, volilo 255 (33.7%). JRZ 255 (18). — **Korena:** Volilnih upravičencev 799, volilo 466. JRZ 466 (24). **Košaki:** Volilnih upravičencev 1423, volilo 841 (59.1%). JRZ (Vesenjak) 601 (28), JRZ - kompr. 69 (0), skupna opozicija 171 (2). **Velika:** Volilnih upravičencev 836, volilo 521 (62.3%). JRZ (Mally) 145 (2), komprom. (Ploj) 376 (22). **Selnica:** Volilnih upravičencev 992, volilo 500 (50.4%). JRZ (Urbas) 422 (23), JRZ-kompr. (Kolman) 78 (1). **Srez Šmarje pri Jelšah:** Koze: Volilnih uprav. 413, volilo 292 (70.6%). JRZ kompr. 174 (16), opozicija 118 (2). **Piani na pri Sevnici:** Volilnih upravičencev 913, volilo 485 (53%). JRZ 419 (23), opozicija 66 (1). **Sv. Peter pod Sv. gorami:** Volilnih upravič. 712, volilo 505, (71.12%), JRZ

Naše ceste

Pereči cestni problemi in vprašanje o cestnih fondih

Pričakovati je bilo, da bo ideja o ustanovitvi cestnih fondov, ki se je porodila pred par leti v Dravski banovini, prišla prej ali slej do realizacije; novi osnutek odnosnega zakona pa je nesporemljiv. Ustanoviti se namerava je en glavni cestni fond in sicer državni, torej centralni cestni fond; nameravajo se sicer ustanoviti tudi banovinski cestni fond, kateri bi pa bili samo postranskega pomena, ker jim je odvzeta vsaka avtonomija ter so v primeri v glavnem t. j. centralnim cestnim fondom le malenkostno dotirani.

Če bi v resnici enkrat prišla toli zaželjena in ponovno obljubljena decentralizacija državne uprave, je logična posledica, da se bodo morale decentralizirati tudi cestne uprave in samo po sebi umevno bo moral potem državni cestni fond sploh odpasti. Vprašamo se samo: ali se izplača... Pripomniti je še treba, da je že danes večina cest banovinskih, da bi bilo treba ustanoviti v prvi vrsti in čimprej banovinske cestne fonde in šele, če bi se pokazala potreba, da mora siromašnejšim pokrajinam priskočiti na pomoč država, šele v tem izjemnem slučaju bi se naj ustanovil nekak osrednji cestni fond, v katerega bi se naj stekali nekateri specialno določeni dohodki državih carinaric.

Če bi se torej ves ta denar lahko uporabil pri nas, bi nedvomno in predvsem prišli v položaj, da spravimo iz sveta naše sramotne ceste; nedvomno bi dvignili naše prometne razmere v obče; povečal bi se tujski promet in ne samo naša banovina, ampak vsa država bi imela od tega dobiček.

Proučevanje podrobnosti zakona od-

307 (16), opozicija 198 (2). **Pilštajn:** Volilnih upravič. 723, volilo 487 (67,35%). JRZ 274 (15) opozicija I. 213 (3), opozicija II. 5 (0).

Srez Ptuj: Sv. Marijeta niže Ptuj: Volilnih upravičencev 746, volilo 555 (74%). JRZ 548 (24), opozicija 7 (0). **Sv. Barbara v Halozah:** Volilnih upravičencev 798, volilo 485 (60,7%). JRZ 192 (4), JRZ - kompr. I. 266 (20), II. 27 (0). **Sv. Vid pri Ptuj:** Volilnih upravičencev 952, volilo 474 (50%). JRZ 267 (21), opozicija I. (Krajnc) 66 (1), opozicija II. (Zupančič) 141 (2). **Podlehnik:** Volilnih upravičencev 862, volilo 499 (57,8%), JRZ 144 (3), opozicija I. 197 (16), opozicija II. 158 (5). **Sv. Urban:** Volilnih upravičencev 698, volilo 502 (71,7%). JRZ 230 (3), opozicija I. 272 (15). **Sv. Tomaž:** Volilnih upravičencev 1023, volilo 429 (41,9%). JRZ 429 (24). **Sv. Marko:** Volilnih upravičencev 855, volilo 585 (68%), JRZ (Voršič) 402 (22), JRZ - kompr. (Cvetko) 183 (2). **Št. Janž na Dravskem polju:** Volilnih upravičencev 374, volilo 270 (72%), JRZ 172 (16), opozicija 98 (2). **Dornava:** Volilnih upravičencev 388, volilo 298 (76%), JRZ I. (Zgeč) 183 (16), JRZ II. (Pihlar) 115 (2).

Dogački po svetu

Abakadabra! Kaskadelabra!

Mesto celega armadnega zbora, ki bi iz prilično opustošene državne blagajne pograbil nekaj težkih sto milijonov frankov, so poslali v Sirijo svojega Houdinija. Ta sijajni čarovnik je Arabcem mirno dopuščal, da so skozi njega streljali, da so ga po svoji volji bodli, sam pa je živel dalje, kakor da se vse to njega čisto nič ne tiče. Z rokami je lovil v zraku granate in jih nudi okamenelim Arabcem kakor pečene jerebice. Posledica je bila ta, da so Arabci koncem koncev bili srečni, da smejo ostati verni podaniki tako nadzemeljsko nadarjenega naroda, ki mu ne škodijo niti krogle, ne noži in ne granate.

Seminarji »črne umetnosti«.

Na sestanke teh čarovnikov ne sme nihče, razen njih samih. Med seboj se jako dobro poznajo, zato se nikomur ne posreči, da bi se vtihotapil med nje. Svoje umetnosti se v visoki meri zavedajo

nosno osnutka samega, nas pa dovede do konstatcije, da ima isti iz gospodarstvenega kot tudi tujsko-prometnega vidika velike hibe. — Znano je dejstvo, da je naše gospodarstvo z davki, taksami kakor tudi drugimi dajatvami javnopravnega značaja toliko obremenjeno, da še jedva vegetira. S tem zakonom se pa uvajajo kar tri nove davščine odnosno dajatve.

Najusodnejša je brez dvoma odločba, s katero se uvaja pri natovorenju oz. raztovorenju blaga iz železniških vagonov pristojbina do Din 10.— za vsako tona, pri banovinskih železnicah pa celo za vsakih 100 kg Din 2,50. Vzemimo na pr. 10-tonski vagon premoga, katerega vrednost znaša približno Din 3200.— do 3600.—. Trgovci s premogom so radi slabe plačilne zmožnosti konzumentov in velike konkurence, katero jim delajo zlasti državni rudniki, primorani, da delajo le z malenkostnim dobičkom in znano nam je mnogo slučajev, ko zasluži trgovec pri vagonu samo po Din 50.—. Če pride sedaj zraven še v osnutku zakona predvidena pristojbina do Din 100.—, odnosno pri banovinskih železnicah Din 250.—, pri razkladanju in nakladanju seveda Din 200.— odnosno Din 500.—, je trgovec prisiljen delati z izgubo, kar se od njega seveda ne more zahtevati, ali pa ceno premoga povišati, kar gre zopet v breme konzumenta. Še huje prizadeto bi bilo blago, katerega absolutna vrednost je še manjša in ki se transportira v veliki meri kot vagonске pošiljke. Dohodek samo na teh pristojbinah bi znašal Din 120.000.000.—, s čemur bi bilo na novo obremenjeno naše gospodarstvo, ki pa ne prenese nikakih novih bremen.

Kot nadaljni dohodek k državnemu cestnemu fondu se odreja uvedba mostarine, t. j. ca. Din 5.000.000.—, kateri znesek bi tvoril nadalje obremenitev gospodarstva. Pribiti pa še moramo dejstvo, da je ta davščina absolutno nesodobna ter se je bil težak boj v pret. decenijah, predno jo je bilo mogoče iztebiti. Sicer je pa tudi finančni efekt te davščine zelo dvomljiv; zahteval bi namreč popolnoma nov in tako obširen administrativen aparat, katerega vzdrževanje bi zahtevalo večino dohodkov iz mostarine, če bi ne bili celo stroški enaki dohodkom.

Tudi se v smislu osnutka predvideva še ena davščina, ki pa ima z ustanovitvijo državnega cestnega fonda nedvomno kakšno ožjo zvezo, t. j. namreč davek na premijo zavarovanja motornih vozil. Občinske dajatve na motorna vozila so sledeča: Za osebni avto za vsakih začeti 50 kg teže vozila Din 50.— t. j. približno za vsak kilogram teže Din 1.—; pri tovornem avtomobilu z zračno pnevmatiko za vsakih začeti 50 kg teže Din 40.—; pri avtomobilih s polgumijevno pnevmatiko za vsakih začeti 50 kg Din 50.— in pri avtomobilih s polno gumo za

vsakih začeti 50 kg teže Din 60.—; za motocikle se plača Din 15.— za vsakih začeti 10 kg. **Razen teh mestnih davščin pa še pridejo banovinske pristojbine.**

Zakon uvaja razen tega za inozemska motorna vozila takse, čemur se ne more ugovarjati, če ostanejo vozila delj časa pri nas; nemogoča je pa uvedba teh taks, dokler imamo ceste v tako skandaloznem stanju, kot na primer naše ceste od severne meje dalje v notranjost države. **Že sedaj se tujci-avtomobilisti izogibajo radi naših slabih prometnih žil naših lepih krajev, o katerih so sicer polni hvale in naš tujski promet ima radi tega ogromno škodo;** če bomo pa uvajali še takse kot nekako nagrado, da se je upal inozemec spustiti s svojim vozilom na naše ceste, se bomo pritoka tujcev-avtomobilistov lahko kmalu popolnoma ubranili. Uvedba teh taks bi bila torej upravičena le v slučaju, da nudimo tujcu možnost zloznega potovanja s svojimi motornimi vozili, a tudi potem bi se višina istih ne smela pretiravati, temveč prilagoditi sličinim institucijam drugih držav, ki imajo te takse tudi vpeljane. V Nemčiji znaša takšna taksa dnevno 1 marko, ki pa se pri daljšem bivanju tudi sorazmerno zmanjša, naš osnutek pa zahteva že za motorno kolo dnevno Din 15.—, za avtomobil pa Din 50.— pri dvodnevem bivanju na našem ozemlju. — Torej najprej temeljito popraviti ceste, potem nam je pa pri zmernih taksah razmah našega tujkega prometa nedvomno zasiguran.

Ob zaključku povdarjam, da centralni cestni fond naši državi nikakor ni potreben, pač pa popolnoma avtonomni banovinski cestni fond, v katere naj se stekajo eventualno dohodki iz §§ 6. in 7. z izjemo pristojbin za iztovorjenje in natovorenje vagonov in mostarin, katera nova bremena naj se kot nemogoča ne uvedeta. Istotako naj se odstopi od vsakih nadaljnjih davščin na motorna vozila, torej tudi na zavarovalne premije istih. Takojšnja ustanovitev banovinskih cestnih fondov je pa neobhodna potreba, da se že enkrat vzame nujna in temeljita poprava naših cest v roke. **Šele potem se lahko uvedejo zmerne takse na inozemska motorna vozila, šele potem pa tudi lahko pričakujemo večjega razmaha tujkega prometa, ki tvori za naše obmejno orehivalstvo važen vir dohodkov.**

L. T.

Gospodarske beležke

Kaj so nam prinesla trg. pogajanja z Nemčijo. O pravkar zaključenih trg. pogajanjih z Nemčijo v Drazdanih se doznavajo sledeče optimistične informacije: Naša delegacija je skušala zlasti doseči povečanje izvoza agrarnih proizvodov. Nemci so pristali na to, da se poviša uvozniki kontingent za češplje za 1000 va-

gonov na 2200 vagonov. Nadalje je odobrila Nemčija uvozniki kontingent za 5000 vagonov pšenice, in sicer po pogojih, kakor je želela naša delegacija. Nadalje je dovoljen kontingent 8000 vagonov koruze. Kontingent za pekmez iz češpelj je povišan za 50 na 200 vagonov. Glede uvoza perutnine in živine ter prešičev pa poročča »Jugoslovanski Kurir«, da so Nemci pokazali v tem pogledu veliko popustljivost. Tako so Nemci znova dopustili uvoz jajc in perutnine iz naše države. Zlasti je treba omeniti, da je Nemčija tudi dvignila cene za naša jajca in sicer od 83 na 90 mark. Izvoz jajc in perutnine se je že začel. Glavno vprašanje, ki se je obravnavalo pri pogajanjih je zahteva naše Narodne banke, da se plačujejo nekateri naši izvozniki predmeti, kakor koruza, pšenica, konoplja in kože v svobodnih devizah. »Jugoslovanski Kurir« pravi, da je to vprašanje po vsej verjetnosti rešeno na način, ki bo zadovoljil obe pogodbeni stranki. Drugo važno vprašanje, ki zanima zlasti naš izvoz, je vprašanje uvoza svežega mesa v Nemčijo. Kakor znano, je lani Nemčija dovolila uvoz 40.000 prešičev. Ta kontingent smo izčrpali že do februarja t. l. Od takrat je izvoz prešičev v Nemčijo popolnoma prenehal. Sedaj je naša delegacija zahtevala, da Nemčija dovoli večji letni kontingent za sveže meso. Trdi se, da je zahtevala naša delegacija kontingent od 140.000 do 180.000 svežih prešičev in da je Nemčija ta kontingent tudi dovolila. Nadalje nam je Nemčija dovolila kontingent 50 malih vagonov svežega namiznega grozdja, kar znaša 375 ton. Tvrdke, ki morejo izvažati grozdje, pa bodo Nemci sami izbrali. Vendar pa so dali od vsega kontingenta 40 malih vagonov Savezu sadjarskih zadrug v Beogradu. Kaj je bilo sklenjeno glede izvoza jabolk, še ni znano. Beograjsko poročilo nadalje zatrjuje, da bodo odslej izvozniki veliko hitreje prišli do svojega denarja, ker bodo naše železnice nabavile v Berlinu za 400 milijonov din železniškega materiala. To je znatno višji znesek, kakor pa znaša naš aktivni saldo z Nemčijo.

Sestra Rdečega križa iz španske državljanske vojne. Njena posebnost je vsekako, da nosi za pasom samokres

ral. Kriminalni uradniki so brez težave odprli kovčeg, drugega uspeha pa niso mogli doseči. Čim pa je čarovnik odprl ta svoj kovčeg, je bila roba naenkrat zopet v njem. Čarovnik je ta kovčeg z njegovo tajno pustil kriminalistom, naj si z njim belijo glave; menda so si jih res lahko popolnoma pobelili, teskrivnosti pa le niso mogli odkriti. To svojo tajnost je nosil čarovnik s seboj na svojih potovanjih po vsem svetu.

Japonski čarodeji.

Vsem narodom na svetu so se rodili in se še porajajo duhoviti čarovniki. Umetnost japonskih čarodejev temelji na prastarih tajnah njihovega poklica. Čelo med Eskimi so znani mnogi prvovrstni in duhoviti čarovniki. Naglasiti moramo, da so čarovniki večinoma moški, le redko najdemo med njimi kakšno žensko. Sploh pa pravijo čarovniki, da se ženskam ni treba učiti njihovega poklica, posebno če so lepe, ker čarajo že s svojo prisotnostjo in delajo s takimi zvijačami, o kakršnih se čarovnikom ni nikoli niti sanjalo! (Dalje).

penjati oči, ušesa in možgane, da je mogoče to ali ono ukano odkriti in razložiti, v čem je stvar in kako jo je treba izvesti.

Često se zgodi, da niti učeni profesor, niti ves zbrani seminar ne more odkriti bistva kakšne zvijače, ki s tem ostane skrivnost onega čarovnika, ki jo je tako duhovito sestavil.

Duhoviti čarovniki.

Pred nekaj leti je pred skupino najbolj znanih in najspretnjših kriminalistov postavil neki čarovnik majhen kovčeg, ki si ga je sam napravil. Šlo je za poskus tilhotapstva. Čarovnik je položil v skatlo neke reči, za katere je treba plačati visoko carino. Kriminalisti so vrteli ta kovčeg na vse strani, nikakor pa niso mogli odkriti skrivnosti, kako da je vsa ta roba kar naenkrat izginila, ko se čarovnik kovčegu ni niti približal, niti ni vzel ničesar s seboj, ko je kovčeg zapi-

Kralj Karol romunski v Prago

V Bualarozu proglašena sovjetska vlada

Za status quo v Sredozemlju

Službeno nemško priznanje abesinske aneksije

PARIZ, 27. oktobra. Med Parizom in Londonom se vodijo diplomatski dogovori radi priznanja aneksije Abesinije, kakor je to že napravila Nemčija. — Francoska in angleška vlada želita s tem priznanjem ponovno odmakniti Italijo od Nemčije, ker bi takšno ožje sodelovanje med Italijo in Nemčijo pomenilo konec ravnotežja sil v Evropi. Pričakuje se, da se bodo ta pogajanja čimpreje zaključila in bi sledilo formalno priznanje aneksije Abesinije, čim bi italijanske čete v večjem številu krenile proti zapadni Abesiniji.

Mož, ki je prvi izustil besedico „Halo!“

Korodna gledališče

Danes zvečer bo prva ponovitev operete »Ciganski primaš«, ki je ob sobotni premieri popolnoma uspela in ob kateri je mariborsko občinstvo s toplimi simpatijami sprejelo novo pevko gdč. Jelko Igljčovo.

Prihodnja dramska premiera bo Shakespearejeva »Ukročena trmoglavka«. Ta znana, z veliko duhovitostjo pisana komedija mnogih zapletljajev in situacijske komike bo prihodnja dramska premiera. Prevod je Župančičev. Režijo vodi glavni režiser J. Kovič. Zaposlen pa je malodane ves ansambl.

Razne vesti

NOVA UPRAVA GASILSKE ZVEZE.

Z odlokom ministra za telesno vzgojo sta razrešena dosedanja uprava in starešinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, na novo pa so imenovani: za starešino zveze dr. Dušan Kastel, poveljnik prostovoljne gasilske čete v Beogradu; za prvega podstarešino St. Žagar, starešina gasilske zajednice savske banovine; za drugega podstarešino Fran Snoj, poveljnik prostovoljne gasilske čete v G. Radgoni; za glavnega urednika glasila zveze Ljudovit Musek, podstarešina gasilske zajednice dravske banovine. Nova uprava je včeraj prevzela funkcije.

VOLILNA STATISTIKA.

Nedeljskih volitev 225 občinah se je udeležilo 97.276 volilcev ali 63,27%, medtem ko se 56.475 volilcev ali 36,73% volitev ni udeležilo. JRZ je po uradnih poročilih prejela 70.820 glasov, kar predstavlja 46% volilnih upravičencev, dočim ostalih 54% ni volilo ali pa je volilo druge liste.

SAMO ZA VLADO!

Dr. Maček je izjavil dopisniku »Vremena«, da je beseda sporazum od strani nekaterih samo volja do sporazuma za vladanje. Samo za vlado! Kadar se bo načelu dosegel sporazum, tedaj naj bi se sestavila vlada poštenih ljudi, ki niso angažirani v dnevni politiki. Lahko pa je tudi koncentracijska vlada, ki bi uveljavila pošten volilni red ter izvedla volitve za konstituanto.«

V Detroitu je umrl pred nedavnim visoko spoštovani mož James Tessider, ki ni bil ne učenjak, ne umetnik in tudi ne večkratni milijonar ali dobrotnik, kateremu smo pa kljub temu dolžni posebno zahvalo. On je namreč tisti mož, ki je obogatil svet z eno samo dvozložno besedo, ki jo slišimo danes povsod od najsevernejšega dela Aljaske pa do najoddaljenejšega dela južnega otočja. To je beseda: »Halo!« Tega moža so imenovali vsi ljudje z imenom James Halo in ne z njegovim pravim rodbinskim imenom.

Njegova zgodovina je naslednja: Tessider je bil v letu 1876 pomočnik pri Grahamu Bellu in to v času, ko so se vršili prvi poskusi uporabe ravnokar izumljenega telefona. Vsi množični poskusi razgovorov na daljavo s pomočjo voda so ostali dolga leta brezuspešni. Nekega dne pa zasliši James Tessider nenadno v mikrofону glas svojega gospodarja. Presenečen in vzradoščen je stal pred aparatom in kar ni mogel verjeti, da je to res. Svojemu veselju in navdušenju nad doseženim uspehom je dal duška z dvozložno besedo, ki je dotlej še ni bil nikdo izgovoril. Odgovoril je: Halo, halo, halo!

V trenutku, ko je Bell zaslišal ta klic, ga je mahoma osvojil, v trdnem prepričanju, da si boljšega izraza za telefoniranje ne more misliti. In pri tem je tudi ostalo. Ves svet je osvojil ta klic, osvojili so ga vsi narodi in vsi jeziki. Ko smo v novejši dobi dobili radijske aparate, je tudi za te obveljal klic halo, katerega prenaša danes vse ozračje naše planeta.

Ime Jamesa Tessidera je tako popularno, da ga v angleških in skandinavskih pokrajinah nihče ne imenuje več z njegovim praviim imenom, temveč ga vsi kličejo za »halo-moža«. Starček, ki je pred nedavnim umrl v Detroitu, je ustvaril samo dva zloga, radi katerih bo njegovo ime živelo v trajnem spominu vseh njegovih sodobnikov. Vsak posameznik klic »halo« spominja na ime Jamesa Tessidera in ker se ta vzklik rabi vsak dan najmanj milijonkrat, je jasno, da njegovo ime ne bo tako zlepa pozabljeno.

Za smek in dolga volja

Zdravnik: Vaše srce bije zelo neenakomerno. Ali morda pijete?

Bolnik: Seveda pijem in še prav ne enakomerno, ker ni vedno dovolj denarja na razpolago.

Učitelj: Tvoje današnje nalogo je pa prav gotovo izdelal oče mesto tebe?

Učenec: Da, trudil se je tudi on, da bi jo pravilno rešil. Začel jo je, a ne končal, ker ni znal. Nalogo sem nato moral dovršiti sam!

75 letni jubilej vrlega moža in narodnjaka. Raven kot sveča, uren kot mladenič, ter zabaven in zgovoren kot malo-kdo je 75 letnik gos. Menhart Franc, insp. fin. kontrole v pokoju. Rojen je bil 28. okt. pri Sv. Juriju ob Pesnici, svoj zaslužen pokoj (v državni službi je vzdržal 45 let) pa preživlja na Murškem polju, v prijazni vasi, v Hrastju Moti, kjer si je pred 45 leti izbral tudi svojo družico, s katero sta vzgojila kopico zavednih jugoslovenskih sinov in hčera, ki zavzemajo danes v javnosti prav lepe položaje. Kot sin Sloven-skih goric je čislal svoj materni jezik nad vse ter tudi v najhujših časih birokratske Avstrije svoje podrejene učil, naj jih materina beseda vodi in spremlja skozi vse življenje. Naravno je bil zaradi svo-jega odkritega prepričanja in svojega vne-tega jugoslovenstva čestokrat v napre-dovanju pred drugimi zastavljen. V prevratni dobi je v takratnih neurejenih razmerah na meji v Gor. Radgonj vršil težko nalogo čisto sam in marsikatero noč je predsedel pri aktih in delal za Jugos-lavijo, ki jo je tako vneto čakal. Tudi iz-ven službe je učil ljudstvo in ga bodril in mu dajal nado na boljše čase. Zato pa vse ceni in čisla njegov plemeniti značaj. Po vsem Murškem polju poznajo ljubeznive-ga gospoda inšpektorja, ki ima za vsa-kega dobro in poučno besedo. Želimo mla-dostno krepkemu in čilemu Sokolu še mnogo srečnih let.

Jugoslovensko-češkoslovaška liga in
Češki klub v Mariboru priredita v sredo
28. tm. ob 20. uri v spodnji dvorani ho-
tela »Orel« slavnostno akademijo v po-
častitev češkoslovaškega narodnega pra-
znika. Na sporedu: slavnostni nagovor in
pevske ter glasbene točke. Vsi prijatelji
češkoslovaške jugoslovenske vzajemno-
sti iskreno vabljene!

Iz poštne službe. Imenovan je za in-
spektorja g. Miroslav Berner pri pošti
Maribor II.

Kakšno vreme se nam obeta. V smislu dunajske vremenske napovedi za danes bo še nadalje spremenljivo vreme, v prostih legah vetrovi, temperatura se bo nekoliko dvignila, kmalu zopet nekoliko dežja.

Divjaški napad v Konjicah. Slov. Konjice so bile v noči od sobote na nedeljo pozorišče divjaškega napada. Žalosten dogodek se je odigral v neposredni bližini hiše Kmetijske družbe. Poslovodja Kmet. družbe g. Ciril Žagar in uradnik Dominik Turjak sta opazila že zvečer neko sumljivo zbiranje fantov okrog hiše. V slutnji, da bo prišlo do napada, sta odšla v bližnjo gostilno in pripeljala nekaj fantov, da bi se za slučaj potrebe lahko branila. Ko se je okrog 1. ure ponoči šum polegel, so zapustili poslopje z namenom, da gre do na svoje domove. Baš v tem trenutku so planili trije napadalci na Žagarja in ga pobili na tla. Eden izmed napadalcев je sunil Žagarja z nožem tik pod srce. Ko so ga hoteli njegovi prijatelji dvigniti, da ga odvedejo k zdravniku, je navalila na nje cela tolpa, okrog 40 ljudi s koli, noži in samokresi. Fantje so se morali umakniti v hišo. Medtem je Franjo Brtoncelj, ki je vodil ranjenega Žagarja, zadobil od napadalcев več nevarnih udarcev s kolen in noži, tako da se je nezavesten in ves krvav zgrudil na tla. Po nekaj streljih, ki so jih oddali napadlci, je prihitelo na lice mesta orožništvo. Tolpa se je razbežala. Ker večino napadalcев poznajo, bo zadnjo besedo spregovorilo sodišče. Oba ranjenca, ki jima je nudil zdravnik dr. Gorjanc prvo pomoč, sta izven nevarnosti, vendar je njuno stanje še vedno resno. — Vsi poštene ljudje obsojajo ta divjaški napad.

Mesto divjačine ustrelil človeka. V Troboju so imeli preteklo nedeljo glavni lov in je ob tej priliki lovski najemnik Ivan Köllner povabil na lov 13 lovcev. Družba se je podala v lovišče. Veselo lovsko razpoloženje pa je nenadoma prekinilo bolesten krik. Na robu gozda se je bil namreč sončil 73 letni delavec Franc Pečnik. Neki lovec je mislil, da se je pojavila divjačina, ter je sprožil puško. Bil je dober lovec, kajti zadel je nesrečnega starčka v pleča in hrbet, tako da se je zgrudil v mlaki krvi. Takoj so obstreljenega Pečnika naložili na voz ter ga odpremili v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je za-

dobil 11 šiber v telo. Stanje ubogega starčka je zelo resno. Neprevidnega lovca so orožniki prijavili državnemu tožilstvu.

Dotok nemških turistov za prihodnjo zimsko in letno sezono zagotovljen. Tujsko-prometna zveza PUTNIK Maribor nam sporoča, da je bil v Dresdenu o priliki jugoslovensko-nemških trgovskih pogajanj dosežen sporazum tudi glede nemških turistov ter nemška vlada trenutno kot edini državi, odobrilo za nemške turiste znesek 6.000.000 mark in sicer 500.000 mark mesečno, to pa na ta način, da se ostanek enega meseca lahko prenese na prihodnji mesec. Ta znesek odgovarja približno 84.000.000 dinarjem, tako da bo v prihodnjih 12 mesecih omogočeno najmanj 25.000 do 30.000 Nemcem obiskati našo državo, ki je v Nemčiji kot turističen cilj silno priljubljena. Kakor znano je lansko leto obiskalo Jugoslavijo 29.160 gostov s 145.387 prenočinami ter je tujski promet za prihodnje leto vsaj v tej višini zagotovljen.

Uspešne intervencije mariborske Tujsko prometne zveze. Logarski dolini je bila končno po neštetihi intervencijah in prizadevanjih Tujsko prometne zveze v Mariboru priznana ugodnost po § 11 železniške tarife in sicer od 1. novembra 1936. Kakor znano, imajo po tem paragrafu vsi obiskovalci po 7-dnevnem bivanju brezplačen povratek po železnici, morajo pa kupiti pred odhodom pri PUTNIKU ali na kolodvorski blagajni potrdilo o bivanju, ki stane Din 2,—. Inozemci tega potrdila ne potrebujejo in je mero dajen le dan prestopa državne meje, ki je vpisan v potnem listu. Obenem je ministrstvo za promet razširilo vozne olajšave tudi na obisk novih domov na Pohorju in sicer: za obisk penziona na Smolniku pri Rušah in kočje na Kremžarjevem vrhu. S tem so odpravljeni hudi nedostatkii v našem tujskem prometu in je naši neumorni Tujsko prometni zvezi na tem lepem uspehu prav iskreno čestitati.

Kupčije z neplačanim dvokolesom. Pred malim kazenskim senatom mariborskega skega okrožnega sodišča se je danes dopoldne obravnavala zanimiva zgodba. Na zatožni klopi je sedel 23 letni ktalec J. Ošičnik iz Počehove, ki ga je državni tožilec obtožil radi utaje. Dne 29. febr. t. l. je Ošičnik namreč kupil od nekega mariborskega trgovca dvokolo za 1550 dinarjev. Na račun je dal 190 dinarjev, dočim se je obvezal plačati ostali znesek v mesečnih obrokih po 140 dinarjev. Trgovec pa si je pri tej kupčiji pridržal lastninsko pravico, dokler ne bi bilo dvokolo popolnoma plačano. Toda Ošičnik ni plačal niti enega obroka, pač pa je kmalu zatem prodal dvokolo nekemu posestniku za 610 dinarjev, 4 m drv in za 100 kg krompirja. Pri razpravi je priznal, da je kolo prodal, izgovarjal pa se je, da ni vedel, da si je trgovec pridržal lastninsko pravico. Obsojen je bil na 2 meseca strogega zaporu ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 2 let.

Požarni alarm. V gostilniški sobi neke gostilne v Zgor. Radvanju je neki nepripravljeno zažgal cunje, ki jih je popreje namočil z bencinom. K sreči pa so ogenj pravočasno opazili ter zadušili. V zvezi s to zadevo so orožniki prijeli nekega možaka, ki so ga videli, kako se je klatil okoli gostilne, vendar je pri zaslišanju zanikal, da bi bil on storilec.

Nočno lekarniško službo imata ta tedn Maverjeva lekarna v Gosposki ulici in Vaupotova lekarna na Aleksandrovi cesti.

Tatvine koles se zopet množijo. Te kom sobote so bili tatovi dvokoles zopet v živahni akciji ter so ukradli zopet štiri kolesa. Tako je neznanj zlikovec odpeljal izpred neke hiše v Vrtni ulici vi ničarju Alojziju Buždanu 800 dinarjev vredno dvokolo, privatnemu uradniku F. Bombeku je iz veže Zadrúžne gospodar ske banke izginilo 1300 dinarjev vredno kolo, kamnoseku Ivanu Gretarju je ne znani tat odpeljal izpred Delavske zbor nice v Sodni ulici 800 dinarjev vredno dvokolo, pravtako tudi delavcu Antonu Vivodu izpred neke odvetniške pisarn a Aleksandrovi cesti 800 dinarjev vre dno kolo. Oškodovani so tatvino prijavili policiji, ki sedaj poizveduje za storilci.

Iz življenja in sveta

Letalka Jean Battenova v boju z viharji

Hrabra letalka Jean Battenova iz Nove Zelandije je izvedla novo in neverjetno zamisel. Po svojem letu Anglija-Avstralija, ki ga je absolvirala v 5 dneh 21 urah in 19 minutah in s katerim je potolkla vse dotedanje rekorde, je sedaj izvedla let Avstralija-Nova Zelandija in to v času 9 ur in 30 minut. Potemtakem je Battenova prva žena, ki je preletela Tasmansko morje, prealivši s tem 1800 kilometrov. S tem svojim drznim letom je postavila nov svetovni rekord.

Drzna letalka je sporočila, že iz New Plymoutha potom kablagrama podrobnoosti svojega leta, kjer pravi sledeče:

Zapreke na vseh straneh.

Priznatj moram, da so bile ure, ki sem jih preživela v Sydneyu, najmučnejše, kar sem jih preživela na vsem svojem potu. Vsi so nasprotovali mojemu načrtu, da letim proti Novi Zelandiji. Tako oblasti kakor mehaniki moji prijatelji, in sploh vsi, ki so vedeli za ta moj načrt. Oče mi je neprestano pošiljal brzojave in zahteve, da se napravijo vsi koraki, da me odvrnejo od moje namere. Vzleteči sem hotela na vsak način na svojem enomotornem aparatu brez katerikoli naprav za brezžični brzojav in brez katerikoli reševalnih priprav za slučaj, da bi letalo padlo v morje. Če bi bil moj oče našel pot do parlamenta, bi avstralski parlament brezdvomno izdal proti meni uredbo, da se zabranjuje vsakemu letalcu, da zapusti Avstralijo z letalom in da mora imeti za to posebno dovoljenje. — Zdelo se mi je, kakor da sem vsem v napotju, in sem radi tega sestavila posebno izjavo naslednje vsebine: Za slučaj, da se ponesrečim na potu med Avstralijo in Novo Zelandijo, ni potrebno, da mi oblasti pošljejo na pomoč ne letal, in ne ladje. Ta svoj let hočem izvesti sama brez katerekoli pomoči v polni zavesti, da nosim za vse sama vso odgovornost. Nimam namena in tudi ne želim, da bi v slučaju nesreče povzročila komurkoli skrb in dela, še manj pa da bi povzročila stroške svoji lastni domovini.

»Moram uspeti.«

Ko sem zapustila letališče v Richmondu v neposredni bližini Sydneya, sem bila prepričana že vnaprej, da moram uspeti. V zaupanju na brezhibno delovanje mojega motorja s katerim sem že preletela Atlantik brez vsakih težkoč, sem živela v prepričanju, da ne bom potrebovala nobenih pripomočkov, ne brezžičnega brzojava, ne čolna in tudi ne nobene rešilne priprave. V svojem letalu, ki me je topot pripeljalo v Avstralijo, sem sedela vedno kakor doma in sem imela vedno občutek, da se lahko z njim spustim kjerkoli in kadarkoli. V radlih jutranjih urah me je obiskal na letališču tik pred vzletom avstralski minister narodne obrambe g. Archald Parkhiss, ki mi je sporočil, da je moj let dovoljen. Zahvalila sem se mu ter istočasno mislila,

da bi bila startala tudi če bi tega dovoljenja ne bilo. Ob 4.30 zjutraj sem se dvignila v zrak, zaokrožila nekolikokrat nad letališčem, nakar mi je veliko avstralsko mesto izginilo izpred oči. Preletela sem hribovje pri Sydneyu in usmerila pot proti Novi Zelandiji. Nebo je bilo spočetka jasno, kasneje pa sem zašla v oblake, tako da sem se radi orientacije morala dvigniti nad 3000 metrov višine. Med potjo sem večkrat poskušala osredotočiti misli na kaj veselega, ker sem se v tej višini počutila zelo osamljeno. Zapihali so močni severnovzhodni vetrovi. Zdelo se mi je, da nese veter moje letalo proti zapadu Nove Zelandije in sem bila v vednem strahu, da ne izgubim cilja. Odložila sem se, da se spustim nižje, da se prepričam, kakšno je morje in kakšna je temperatura. S te višine sem se spustila na 300 metrov. Valovi so bili umirjeni, toda pihal je močan veter. Po kontrolnem aparatu sem ugotovila, da sem oddaljena od Nove Zelandije samo še 900 milj in da sem preletela potemtakem že polovico poti. Takrat je pričelo nenadno deževati.

Voda udara v kabino...

Bil je to pravi tropski dež s težkimi vodenimi kaplami. Začelo me je zebsti, v kabino je vdrla voda, čutila sem mrzlico. Devet ur sem tako letela sama med vodo in nebom. Spet se me je polotil strah, da ne krenem s poti, ko zagledam uro kasneje gorovje De la Cloche, okrog katerega sem se vozila še kot dete s čolnom po morju. Tu je torej predstraža moje domovine, tu je Nova Zelandija. Nekaj ur kasneje sem že letela nad New Plymouthom. — Na prvi mah sem bila srečna in se mi je obenem zdelo čudno, da sem vendarle kljub vsem vre-

menom prispela v premi črti, ne da bi bila pri tem zgrešila samo za stopinjo. Priznati moram, da je bilo vse to le golo naključje in sreča.

»Ti si huda mladenka.«

Ko sem letela nad letališčem v New Plymouthu, sem že iz višine opazila mnogo ljudi, ki me je čakala in mahala z robcji in zastavicami v pozdrav. Videla sem istočasno tudi vojaška letala, ki so se dvignila meni v pozdrav. Ker nisem nameravala spustiti se New Plymouthu, sem se obrnila proti Cap Oklandu in sem se šele kasneje spustila na letališče. Ni potrebno, da vam opišem sprejem. Navdušena množica mojih rojakov me je nelsa vsa navdušena, prepevajoč vesele pesmi. Najhladnejše me je sprejel oče, ki mi je dejal: »Ti si huda mladenka. Nisi me poslušala in sem radi tega jezen na tebe. Končno se je sedaj vse dobro izteklo.« v bodoče se pa kaj takega ne bo več dogodilo... To je bilo edino, česar svojemu dragemu očetu nisem mogla obljubiti. Ta izredno dobro uspešni polet je dokazal, da so tudi žene sposobne za največje napore in da jim ne manjka junaštva, ko nastopijo težkoče in nevarnosti. Može bi morda mislili, da izhaja to junaštvo iz okolnosti, ker se žene ne zavedajo rizika in ne uvidijo vseh nevarnosti tako, kakršne so. Žene pa bi na to odgovorile, da možki enostavno zavidajo ženam, in da so na isti način hoteli zmanjšati in zatemniti slavo slavne letalka Jean Battenove. Upoštevati je treba, da je miss Jean Battenova preletela Tasmansko morje, ki deli Novo Zelandijo od avstralske celine in ki je bilo že od nekdaj nemirno, ker besne tam vedno hudi viharji, katerih se boje vsi parobrodi, ki morajo tamkaj pluti.

o k o l i s v e t a 1937: 10. januarja do 25. maja 1937. 60.000 kilometrov in 30 držav! Vozna cena od 1900.— dolarjev dalje. Vse nadalnje informacije, prospekti, prijave, rezervacije kabin, oskrba vizumov in valut pri PUTNIK-u, Maribor, Aleksandrova 35, tel 21-22.

Ptujske novice

Himen. Pretekli teden so se v Ptuj poročili sledeči pari: Franc Kolarič, čevljarški pomočnik iz Spuhlja in Ljudmila Jambovič, pos. hči v Podvincih, Franc Klinc, posestnik Sv. Marko in Alojzija Strelec posestnikova hči v Spuhlji, Tomaž Žnidarič posestnik v Samušanih, in Marija Zelenik, pos. hči v Spuhlji, Bogomir Petek, trgovski pomočnik Vičava, in Marija Damiš šivilja iz Ptuja, Ivan Schein brivec v Ptuj in Terezija Punčih, poljedelka iz Orešja, Alfonz Dobovišek, gradbeni inženier iz Ptuja, in Nevjelka Oblak dipl. inž. Ljubljana, Teodor Bedernjak, davčni uradnik Konjice, in Ana Bohak, pos. hči v Krčevini pri Ptuj. Bilo srečno.

Na Bregu pri Ptuj so izsledili Nežo B. ki je po daljšem zaslišanju priznala, da je dne 17. oktobra t. l. spmila baje že mrtvega otroka in ga nato odnesla na ptujsko mestno pokopališče. Imenovano so aretirali in predali sodišču v Ptuj. S tem je uspešno zaključena preiskava v zvezi z najdbo novorojenčkovega trupla na mestnem pokopališču.

Kakšna razlika?

»Kaj, vi trdite, da izgledam kakor kamela?«

»Kdo pa to pravi? Saj sem vas vendar samo zamenjal z nekim gospodom, ki je na las podoben vam. Tistemu sem očital, da je podoben kameli!«

V vsako slovensko hišo **Večernik**!

Putnikove novice

Družabna potovanja »Hamburg-Amerika linije«. T r i t e d e n s k o p o t o v a n j e v A m e r i k o: Odhod vsak četrtak iz Hamburga. Routa: Hamburg — Southampton — Cherbourg — Newyork — Hudson-River — Radio City — Cherbourg — Southampton — Hamburg. Vozna cena od RM 517.— dalje. J e s e n s k a i n z i m s k a p o t o v a n j a v F l o r i d o: I. potovanje: 29. oktobra do 27. novembra, 2. potovanje: 19. novembra do 18. decembra, 3. potovanje: 7. januarja do 5. februarja, 4. potovanje: 28. januarja do 1. marca, 5. potovanje: 18. februarja do 22. marca, 6. potovanje: 11. marca do 12. aprila, 7. potovanje: 1. aprila do 30. aprila, 8. potovanje: 22. aprila do 21. maja. Spored: Hamburg — Newyork — Florida — St. Augustine — Palm Beach — Miami — Ocala — Silver Springs — Washington — Newyork — Hamburg. Vozna cena od dolarjev 428.— dalje. P o t o v a n j e

Razno

Pravkar došle nove modele priporoča **SALON »OLGA«** Kopališka ul. (Scherbaumov paviljon). 5383

Posest

NALOŽBA DENARJA. Stavbena parcela blizu postaje Tezno na prodaj. Pojasnila: Jugoslovanska hranilnica, Kralja Petra trg. 5372

Prodaj

Dobro ohranjeno **MOŠKO KOLO** ugodno na prodaj. Meljska cesta 43-I, vrata 8. 5268

PIANINO

prodaj. Smetanova ul. 34-III, vrata 16. 5381

Kupim

ROČNI VOZIČEK za mleko kupim. Oset, Kralja Petra trg. 5382

Sobo išče

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhom in vso oskrbo iščem s 15. novembrom v bližini nove magdalenske šole, Radvanjska 24. 5379

Sobo odda

LEPO OPREMLJENO SOBO oddam boljšemu gospodu s 1. novembrom. Wildenrainerjeva 6-II. 5386

OPREMLJENO SOBO oddam s 1. novembrom t. l. boljšemu gospodu. Centralna kurjava, Uporaba kopalnice. Izve se v upravi »Večernika« 5385

SOBO

oddam. Koseskega ul 19. 5380

VELIKO, SOLNČNO SOBO z uporabo kopalnice oddam s 1. novembrom. Ob železnici 8-I, vrata 5. 5388

Stanovanje

SPREJMEM GOSPODA na hrano in stanovanje takoj. Korošceva 6-II. 8. 5264

GOSPODA

sprejem na hrano in stanovanje. Kralja Petra cesta 10. Studenci. 5387

Službo išče

KROJAŠKI POMOČNIK mlajša moč, išče takojšnje za poslitve. Naslov v upravi »Večernika«. 5384

Velika izbira

nagrobni vencev. Šopkov itd. 5330

Cvetličarna **A. Požar** Tyrševa ul. tel. 28—31 vrtnarstvo Pobrežje tel. 20-30 Sprejemajo se naročila.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

S cesarskega prestola v blaznico

41

Kakor Judež Kristusa...

Toda Queretaro vendarle ni padel z borbo. Kakor pri tolilih in tolilih obleganjih mestih v teku svetovne zgodovine, tako je naposled tudi tukaj triumfiralo izdajstvo.

Dne 13. maja 1867 se je na velikem vojnem svetu sklenilo na predlog princa Salma, da se v noči od 14. na 15. maja izvrši prebitje sovražne fronte. Vse priprave za izpad proti sovražniku so že končane.

Ob 11. ponoči se še pojavi pri cesarju njegov miljenec polkovnik Lopez in ostane pri njem v daljšem razgovoru. Maksimilijan podeli še v teku razgovora Lopezu hrabrostno odlikovanje in ga prosi, da ga v predstoječi bitki usmrti, če bi obstajala nevarnost, da ga ujamejo. Ob slovesu se še poljubita. Judež zapušča Maksimilijana...

Takoj po sestanku s Maksimilijanom se namreč poda Lopez tajno v Juarezov tabor. Takoj so ga odvedli do prvega poveljnika generala Escobeda. Njemu je predobro znan strašen položaj, v katerem se nahaja oblegana vojska. V zadnjih dneh so Maksimilijanovi vojaki trumoma bežali k sovražniku. In sedaj stavi Escobedo Lopezu ultimatum: izročiti mu mora samostan Cruz, kjer se nahaja cesar. V tem slučaju mu jamči za življenje ter se obvezuje, da bo vse storil, da se Maksimilijanu pri napadu na mesto omogoči beg. Juarezu bo to samo ljubo, saj mu bo s tem prihranjena cela vrsta raznih možnih komplikacij.

Lopez pristane na predlog generala Escobeda. Novo izdajstvo. Ni prvo in ni zadnje. Morda je to izdajstvo Lopezovo še najpoštenejše v dolgi seriji izdajstev, v kolikor more biti izdaja sploh poštena.

Po razgovoru z Lopezom je ostal Maksimilijan buden do 1. ponoči. Zatem se je vlegel. Ni pa našel radi razburjenosti in živčne napetosti možnosti počitka. Okoli pol 3. zjutraj ga je zgrabila tako močna mrzlica, da so morali prebuditi Maksimilijanovega zdravnika dr. Bascha, ki je do jutra ostal pri cesarju.

Šele tedaj je Maksimilijan zaspal.

»Sovražnik je tu!«

Okoli pol 5. zjutraj prileti polkovnik Lopez, potem ko je privedel četo sovražnih vojakov v cesarjev glavni stan, ves zasopel v sobo princa Salma in ves prestrašen vpije:

»Brž, brž, rešite cesarjevo življenje. Sovražnik je že v Cruzu!«

Brez vsakega pojasnila zapre Lopez vrata in pobegne. Prav tak je cesarja prebudil neki Lopezov zaupnik. Ves razburjen in smrtno bled, toda razmeroma miren, se cesar obleče in potegne sabljo iz nožnice.

Medtem, ko stopa Maksimilijan nerazumno po stopnišču, ga ves razburjen sreča princ Salm in mu reče:

»Veličanstvo! Skrajni čas je. Sovražnik je tu!«

Ko je Maksimilijan prispel s štirimi spremljevalci do samostanskih vrat tedaj mu Juarezovi vojaki zapro pot. V tem hipu se pojavita Lopez in neki liberalni prvak ter zapodita vojake na stran rekoč:

»To so navadni meščani. Oni smejo oditi!«

Tako je bila Lopezu izpolnjena dana obljuba, da se cesarju omogoči beg.

V tem trenutku pa niso Maksimilijanove misli posvečene lastni varnosti, ampak varnosti zvestih soborilcev. Tako je dal poiskati generala Miramona in Mejijo, katerima je dal sporočiti, da sam gre v Cerro de la Campagna in naj mu s čim več vojske sledita.

S tem pa Lopez ni računal. Tudi odbije Maksimilijan Lopezovo ponudbo, da ga skrije na varnem mestu. Maksimilijan se noče skrivati v času velike nevarnosti...

(Dalje sledi.)